

Bruksela, 6 października 2026 r.
(OR. en)

14071/26

ECOFIN 1270
CLIMA 511
FIN 1401
ENV 1186
ENER 629
COMPET 1170
CADREFIN 420
ECB
EIB

PISMO PRZEWODNIE

Od:	Sekretarz generalna Komisji Europejskiej (podpisała dyrektor Martine DEPREZ)
Data otrzymania:	2 października 2026 r.
Do:	Thérèse BLANCHET, sekretarz generalna Rady Unii Europejskiej
Nr dok. Kom.:	COM(2026) 525 final
Dotyczy:	SPRAWOZDANIE KOMISJI DLA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY z wdrażania instrumentu pożyczkowego na rzecz sektora publicznego w ramach mechanizmu sprawiedliwej transformacji w 2026 r. zgodnie z art. 16 rozporządzenia (UE) 2021/1229

Delegacje otrzymują w załączeniu dokument COM(2026) 525 final.

Załącznik: COM(2026) 525 final

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 2.10.2026 r.
COM(2026) 525 final

SPRAWOZDANIE KOMISJI DLA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

**z wdrażania instrumentu pożyczkowego na rzecz sektora publicznego w ramach
mechanizmu sprawiedliwej transformacji w 2026 r. zgodnie z art. 16 rozporządzenia
(UE) 2021/1229**

SPRAWOZDANIE KOMISJI DLA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

z wdrażania instrumentu pożyczkowego na rzecz sektora publicznego w ramach mechanizmu sprawiedliwej transformacji w 2026 r. zgodnie z art. 16 rozporządzenia (UE) 2021/1229

1. WPROWADZENIE, CEL I ZAKRES SPRAWOZDANIA

W 2020 r. Komisja utworzyła mechanizm sprawiedliwej transformacji jako część planu inwestycyjnego na rzecz Europejskiego Zielonego Ładu¹, dzięki któremu w wyniku przejścia na gospodarkę neutralną dla klimatu żadna grupa ani żaden region nie pozostaną w tyle. Podstawowym celem mechanizmu jest zapewnienie wsparcia najbardziej dotkniętym regionom i osobom oraz pomoc w ograniczaniu ponoszonych przez nich społeczno-ekonomicznych kosztów transformacji. Mechanizm sprawiedliwej transformacji składa się z trzech filarów: 1) Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji, 2) specjalnego systemu sprawiedliwej transformacji w ramach Programu InvestEU i 3) instrumentu pożyczkowego na rzecz sektora publicznego („IPSP” lub „instrument”).

Niniejsze piąte roczne sprawozdanie z wdrażania², przygotowane zgodnie z art. 16 ust. 3³ rozporządzenia (UE) 2021/1229⁴ („rozporządzenie w sprawie IPSP”), koncentruje się na trzecim filarze. Celem sprawozdania jest dostarczenie informacji na temat dotychczasowych postępów we wdrażaniu instrumentu pożyczkowego na rzecz sektora publicznego.

Ma ono charakter zbiorczy, obejmując okres od rozpoczęcia wdrażania instrumentu do 19 czerwca 2026 r. Pozostała część 2026 r. zostanie uwzględniona w kolejnym sprawozdaniu zgodnie z obowiązkami sprawozdawczymi w ramach IPSP.

Sprawozdanie zawiera informacje na temat (i) wyników pierwszego zaproszenia do składania wniosków w ramach IPSP, pierwszej daty zakończenia drugiego zaproszenia do składania wniosków i całkowitego skumulowanego wykorzystania środków budżetowych, (ii) pomocy technicznej oraz (iii) dalszych działań.

1.1. Ramy prawne i budżetowe instrumentu pożyczkowego na rzecz sektora publicznego w ramach mechanizmu sprawiedliwej transformacji

IPSP ustanowiono rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1229 w dniu 14 lipca 2021 r.

Celem ogólnym instrumentu jest sprostanie poważnym wyzwaniom społecznym, gospodarczym i środowiskowym związanym z procesem transformacji w kierunku osiągnięcia celów klimatycznych i energetycznych UE na 2030 r. oraz osiągnięcia, najpóźniej do 2050 r., celu

¹ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów – Plan inwestycyjny na rzecz zrównoważonej Europy – Plan inwestycyjny na rzecz Europejskiego Zielonego Ładu – COM(2020) 21 final z 14.1.2020.

² [Pierwsze sprawozdanie z wdrażania](#) zostało przedłożone Parlamentowi Europejskiemu i Radzie 7 lutego 2023 r., [drugie sprawozdanie](#) 21 listopada 2023 r., [trzecie sprawozdanie](#) 30 września 2024 r. i [czwarte](#) – 6 października 2025 r.

³ Zgodnie z art. 16 ust. 3 rozporządzenia w sprawie IPSP „[d]o dnia 31 października każdego roku kalendarzowego, począwszy od 2022 r., Komisja sporządza sprawozdanie z wdrażania Instrumentu. W sprawozdaniu tym przedstawiane są informacje na temat poziomu wdrażania Instrumentu w odniesieniu do jego celów, warunków i wskaźników efektywności”.

⁴ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1229 z dnia 14 lipca 2021 r. w sprawie instrumentu pożyczkowego na rzecz sektora publicznego w ramach mechanizmu sprawiedliwej transformacji (Dz.U. L 274 z 30.7.2021).

neutralności klimatycznej w UE, jak określono w rozporządzeniu (UE) 2021/1119⁵, z korzyścią dla terytoriów UE wskazanych w terytorialnych planach sprawiedliwej transformacji⁶.

Celem szczegółowym IPSP jest zwiększenie inwestycji sektora publicznego, które zaspokajają potrzeby rozwojowe terytoriów opisane w terytorialnych planach sprawiedliwej transformacji. Jest on osiągany dzięki ułatwieniu finansowania projektów, które nie generują strumieni dochodów wystarczających do pokrycia kosztów inwestycji, co pozwala uniknąć wypierania potencjalnego wsparcia i inwestycji z alternatywnych źródeł.

Wsparcie jest dostępne dla szerokiego zakresu inwestycji. IPSP może wspierać inwestycje w energię ze źródeł odnawialnych oraz w zieloną i zrównoważoną mobilność, propagowanie wodoru odnawialnego, wydajnych sieci ciepłowniczych, badań publicznych, cyfryzacji, infrastruktury środowiskowej na rzecz inteligentnego gospodarowania odpadami i zasobami wodnymi oraz inicjatyw na rzecz zdrowia publicznego.

Instrument można wykorzystać również do wspierania zrównoważonej energii, efektywności energetycznej oraz środków w zakresie integracji, w tym remontów i przebudowy budynków, rewitalizacji i odnowy miast, przejścia na gospodarkę o obiegu zamkniętym, renaturalizacji i dekontaminacji terenów i ekosystemów, z uwzględnieniem zasady „zanieczyszczający płaci” oraz różnorodności biologicznej, a także podnoszenia i zmiany kwalifikacji, szkolenia i infrastruktury społecznej, w tym placówek opieki i mieszkalnictwa socjalnego⁷.

W rozporządzeniu w sprawie instrumentu pożyczkowego na rzecz sektora publicznego na składnik dotacyjny IPSP (w tym pomoc techniczną i wsparcie doradcze) przewidziano całkowite maksymalne wsparcie UE w wysokości 1,525 mld EUR. Ten łączny budżet zmniejszono o 150 mln EUR w 2024 r. w wyniku przeglądu wieloletnich ram finansowych (WRF) na lata 2021–2027 oraz o 175 mln EUR w 2025 r. w następstwie przyjęcia rozporządzenia zbiorczego (UE) 2025/2005⁸ mającego na celu poprawę skuteczności Programu InvestEU. Maksymalny budżet dostępny w ramach IPSP po tych przegrupowaniach wynosi 1,2 mld EUR.

Pożyczki, których Europejski Bank Inwestycyjny (EBI) udziela jako partner finansowy, łączy się w ramach IPSP z dotacjami udzielanymi przez UE, aby wspierać projekty przedstawiane przez organy sektora publicznego w następstwie zaproszenia do składania wniosków. EBI przeznaczy do 6 mld EUR na składnik pożyczkowy instrumentu. EBI oferuje trzy rodzaje pożyczek w ramach instrumentu: pożyczki inwestycyjne (samodzielne projekty finansowane bezpośrednio przez EBI), kredyty ramowe (zwane również programami pożyczkowymi, bezpośrednio finansujące szereg określonych uprzednio projektów) oraz kredyty pośrednie finansujące mniejsze projekty poprzez pośredników finansowych EBI.

Składnik dotacyjny, wdrażany przez Agencję Wykonawczą ds. Klimatu, Infrastruktury i Środowiska (CINEA), przyjmuje formę finansowania niepowiązanego z kosztami, a jego kwotę określa się jako stały odsetek pożyczki. Odsetek ten wynosi 15 % albo 25 %, gdy projekt jest zlokalizowany w regionie słabiej rozwiniętym⁹. W związku z tym przyznanie dotacji zależy od

⁵ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1119 z dnia 30 czerwca 2021 r. w sprawie ustanowienia ram na potrzeby osiągnięcia neutralności klimatycznej i zmiany rozporządzeń (WE) nr 401/2009 i (UE) 2018/1999 (Europejskie prawo o klimacie) (Dz.U. L 243 z 9.7.2021).

⁶ Jak określono w art. 11 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1056 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiającego Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (Dz.U. L 231 z 30.6.2021).

⁷ Zob. motyw 6 rozporządzenia w sprawie IPSP.

⁸ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2025/2005 z dnia 16 grudnia 2025 r. w sprawie zmiany rozporządzeń (UE) 2015/1017, (UE) 2021/523, (UE) 2021/695 i (UE) 2021/1153 w odniesieniu do zwiększenia efektywności gwarancji UE ustanowionej w rozporządzeniu (UE) 2021/523 oraz uproszczenia wymogów sprawozdawczych.

⁹ Zob. art. 11 rozporządzenia w sprawie IPSP.

zatwierdzonego finansowania przez EBI lub jego pośredników finansowych¹⁰. Pierwsze zaproszenie do składania wniosków, które było otwarte do końca 2025 r., dzieli dostępny budżet na udziały krajowe na podstawie proporcji środków przydzielonych z Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (FST). Drugie zaproszenie do składania wniosków, obejmujące lata 2026–2027, łączy wszelkie niewykorzystane środki przydzielone państwom, bez udziałów krajowych.

2. WDROŻENIE IPSP

2.1. Wyniki pierwszego zaproszenia do składania wniosków w ramach IPSP (2022–2025)

W ramach tego zaproszenia, ogłoszonego 19 lipca 2022 r., złożono 73 wnioski, z których komisja oceniająca IPSP uznała 56 za kwalifikowalne, a 45 wybrała do finansowania. Wyniki uzyskane w poszczególnych datach zakończenia składania wniosków przedstawione są w załączniku 1. Zgodnie z informacjami zawartymi w umowach o udzielenie dotacji i we wnioskach wybranych do finansowania w przypadku wniosków, w odniesieniu do których nie podpisano jeszcze umowy, Komisja przyzna szacunkową kwotę 482 mln EUR.

Do czerwca 2026 r. podpisano 26 umów o udzielenie dotacji na projekty (więcej informacji można znaleźć w sekcji 2.4), co odpowiada około 337,5 mln EUR wsparcia UE w ramach składnika dotacyjnego IPSP. Dotacje te są połączone z finansowaniem udzielonym przez EBI w wysokości około 1,9 mld EUR w formie pożyczek. Ponadto wspierane projekty uruchamiają dalsze finansowanie na poziomie projektu, w tym wkład z krajowych, regionalnych i lokalnych zasobów publicznych oraz, w stosownych przypadkach, prywatnych źródeł finansowania. Oczekuje się, że w wyniku podpisanych działań uruchomione zostaną inwestycje o wartości przekraczającej 3,2 mld EUR.

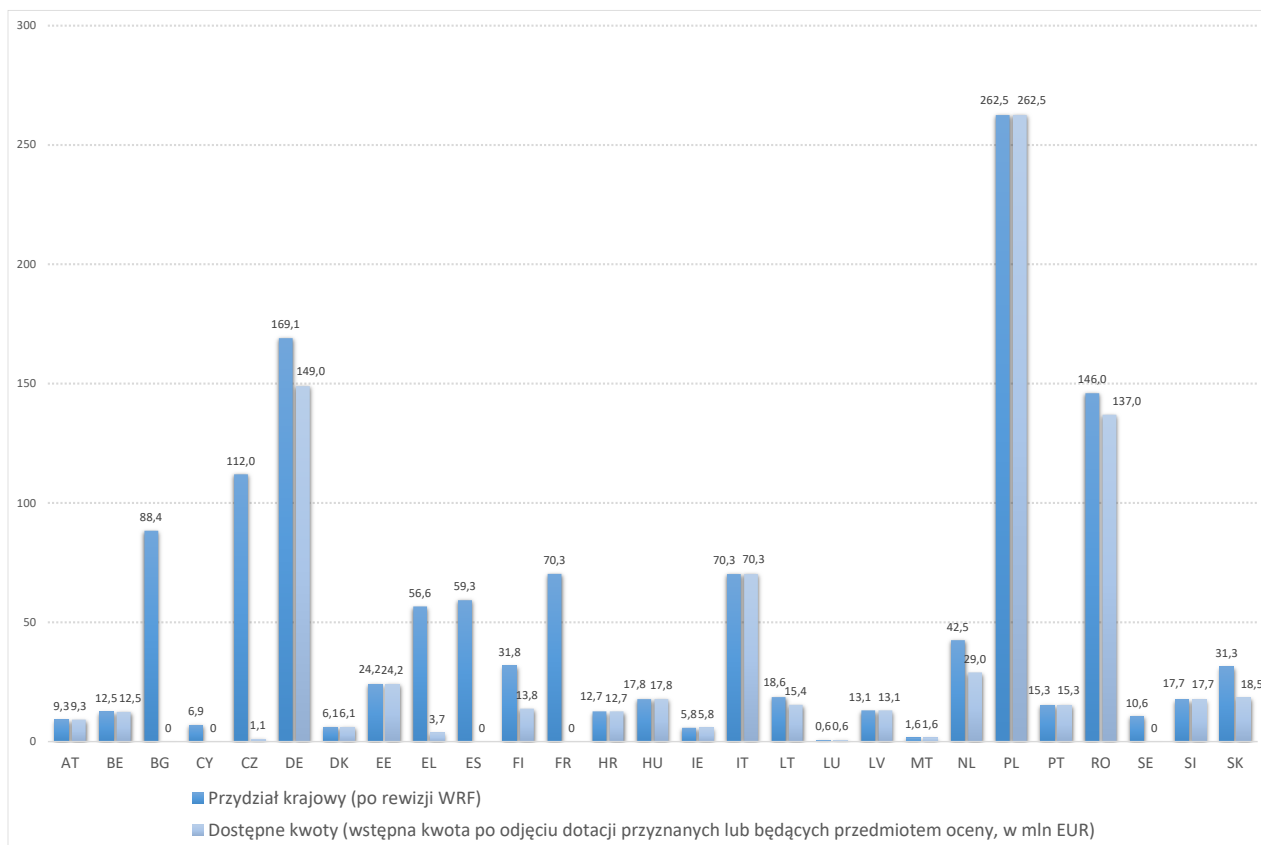
Wyniki te potwierdzają, zgodnie z ustaleniami ewaluacji śródkresowej¹¹, stymulującą rolę składnika dotacyjnego w ramach instrumentu. Uzupełniając pożyczki EBI, wsparcie w formie dotacji przyczynia się do zapewnienia rentowności finansowej inwestycji sektora publicznego na terytoriach objętych Funduszem oraz do dodatkowego finansowania na poziomie projektu.

Udziały krajowe dla Bułgarii, Hiszpanii i Francji przydzielono w całości, natomiast udziały dla Szwecji, Cypru i Czech przydzielono niemal w całości.

¹⁰ Art. 18 wzoru umowy o udzielenie dotacji w ramach mechanizmu sprawiedliwej transformacji, dostępnego w portalu [Funding & tender opportunities \(europa.eu\)](https://europea.eu/funding-opportunities).

¹¹ Komisja Europejska, „Study to support the interim evaluation of the Public Sector Loan Facility (PSLF) – Final Report” [„Badanie wspierające ewaluację śródkresową instrumentu pożyczkowego na rzecz sektora publicznego – sprawozdanie końcowe”], Urząd Publikacji Unii Europejskiej, Luksemburg, 2025. DOI: 10.2776/8746618.

Rys. 1 Udziały krajowe i ich wykorzystanie w podziale na dotacje przyznane lub będące przedmiotem oceny¹²

Ponieważ IPSP był nowym instrumentem, działania uświadamiające odegrały kluczową rolę podczas realizacji pierwszego zaproszenia do składania wniosków. W początkowej fazie wykorzystanie środków pozostało ograniczone, co odzwierciedla nowatorski charakter instrumentu, złożoność łączenia dotacji UE z pożyczkami EBI w porównaniu z tradycyjnymi dotacjami UE oraz różne możliwości zaciągania pożyczek i warunki administracyjne potencjalnych beneficjentów w poszczególnych państwach członkowskich. Elementy te zostały również wskazane w ewaluacji śródkresowej jako czynniki wpływające na tempo i rozmieszczenie geograficzne wykorzystania środków w ramach pierwszego zaproszenia do składania wniosków. Komisja, we współpracy z EBI, przeprowadziła ukierunkowane działania komunikacyjne w celu zwiększenia widoczności, lepszego zrozumienia instrumentu przez zainteresowane strony oraz wspierania potencjalnych beneficjentów w całym procesie składania wniosków.

Skontaktowano się ze wszystkimi państwami członkowskimi i zaoferowano im specjalne sesje informacyjne przedstawiające główne cechy IPSP i proces składania wniosków. Ponadto działania komunikacyjne koncentrowały się na potencjalnych beneficjentach w wielu sektorach związanych z usługami publicznymi, w tym poprzez współpracę ze stowarzyszeniami i sieciami sektorowymi z siedzibą w Brukseli.

Uzupełnieniem tych działań była stała komunikacja za pośrednictwem wydarzeń, spotkań, publikacji, mediów społecznościowych i ukierunkowanych materiałów, a także wsparcie doradcze udzielane przez EBI, które przyczyniło się do opracowania szeregu zaawansowanych projektów.

¹² Przydziały krajowe odzwierciedlają dostosowania wynikające z rewizji WRF na lata 2021–2027. Dostępne kwoty stanowią pozostałe budżety krajowe, po odliczeniu dotacji przyznanych lub będących przedmiotem oceny w momencie sporządzania niniejszego sprawozdania.

Dowody na wzrost świadomości znajdują odzwierciedlenie nie tylko w zmieniającym się wykorzystaniu instrumentu, ale również w rosnącej liczbie promotorów projektów współpracujących z Komisją i jej partnerami w celu uzyskania wytycznych dotyczących IPSP.

Z czasem działania te wsparły opracowanie bardziej rozbudowanej listy wniosków pod koniec pierwszego zaproszenia do składania wniosków i na etapie uruchamiania drugiego zaproszenia do składania wniosków.

2.2. Drugie zaproszenie do składania wniosków w ramach IPSP

Drugie zaproszenie do składania wniosków w ramach IPSP ogłoszono w październiku 2025 r. Zaproszenie jest otwarte dla wszystkich państw członkowskich na zasadach konkurencyjnych, bez środków wstępnie przydzielonych państwom, i obejmuje lata 2026–2027. 14 listopada 2025 r., po ogłoszeniu zaproszenia do składania wniosków, zorganizowano dzień informacyjny.

Pierwsza data zakończenia składania wniosków w ramach tego zaproszenia, wyznaczona na 27 stycznia 2026 r., spotkała się z dużym zainteresowaniem. Wnioskodawcy z 10 państw członkowskich (DE, FR, CZ, CY, EL, ES, IE, IT, RO, SE) złożyli 30 wniosków, a łączna kwota wniosków o dotację wyniosła 1,24 mld EUR. Po ocenie dopuszczalności i kwalifikowalności tych wniosków 21 z nich uznano za dopuszczalne i kwalifikowalne. Wnioski te, złożone przez wnioskodawców z sześciu państw członkowskich (CY, CZ, EL, ES, FR, SE), odpowiadają za łączny wnioskowany wkład w wysokości około 783 mln EUR.

Komisja przeprowadziła ocenę techniczną wszystkich 21 dopuszczalnych i kwalifikowalnych wniosków. Spośród nich 18 wniosków pomyślnie przekroczyło progi oceny, co odpowiada całkowitej wnioskowanej kwocie dotacji w wysokości 633 mln EUR. Trzech wniosków, o łącznej wartości 150 mln EUR, nie wybrano ze względu na niewystarczającą liczbę punktów w odniesieniu do co najmniej jednego kryterium udzielenia dotacji.

Zgodnie z zasadami określonymi w zaproszeniu do składania wniosków uszeregowano wnioski na podstawie punktacji uzyskanej w wyniku ich oceny. W przypadku równych wyników pierwszeństwo przyznano, w porządku malejącym, (i) projektom zlokalizowanym w regionach słabiej rozwiniętych, (ii) projektom bezpośrednio przyczyniającym się do realizacji celów UE w zakresie klimatu i energii oraz (iii) projektom promowanym przez wnioskodawców mających ustanowione plany dekarbonizacji.

Ostateczna liczba wniosków, które zostaną sfinansowane, jak również tych, które zostaną umieszczone na liście rezerwowej, będzie zależała od dostępnego budżetu, jak szczegółowo opisano w sekcji 2.3.

2.3. Łączna skumulowana realizacja

Całkowita wnioskowana kwota dotacji w wysokości 633 mln EUR na wybrane wnioski w ramach drugiego zaproszenia do składania wniosków przekracza na tym etapie pozostały dostępny budżet w następstwie pierwszego zaproszenia (354,92 mln EUR). Faktyczne wykorzystanie przeznaczonego budżetu po podjęciu decyzji o wyborze będzie zależało od kilku czynników, w tym od faktycznej kwoty podpisanych pożyczek EBI oraz dostosowania zakresu wniosków dotyczących projektów objętych wnioskami o udzielenie dotacji.

W tym kontekście można już sfinansować pierwsze siedem projektów znajdujących się na liście rankingowej. Pozostałe jedenaście projektów wybranych przez komisję oceniającą zostanie umieszczonych na liście rezerwowej w oczekiwaniu na dostępność przyszłych środków powracających z EFIS.

Ponadto kolejne terminy składania wniosków zostaną również określone na podstawie dostępności przyszłych środków powracających z EFIS.

2.4. Projekty finansowane za pomocą IPSP

Wspierane projekty odzwierciedlają szeroki zakres działań kwalifikowalnych na podstawie rozporządzenia w sprawie IPSP i są zgodne z celami mechanizmu sprawiedliwej transformacji. Inwestycje koncentrują się w szczególności na następujących kwestiach: zrównoważonej mobilności, która odpowiada za największą część podpisanych dotacji (około 131,8 mln EUR), w tym modernizacji kolei, rozbudowie linii tramwajowych i bezemisyjnych systemach transportowych; efektywności energetycznej i infrastrukturze energetycznej, na przykład sieciach ciepłowniczych i modernizacji systemów elektroenergetycznych; rewitalizacji obszarów miejskich, w tym modernizacji infrastruktury publicznej; infrastrukturze społecznej, takiej jak szkoły, placówki opieki zdrowotnej i mieszkania oraz infrastrukturze gospodarki wodnej i gospodarowaniu odpadami. Szczegółowy wykaz dotychczas finansowanych projektów znajduje się w załączniku 2.

Na tym etapie pięć projektów zostało już w pełni wdrożonych, co stanowi konkretne przykłady realizacji projektów w ramach instrumentu. Obejmują one jeden projekt na rzecz zrównoważonej mobilności miejskiej we Francji, mający na celu rozbudowę linii tramwajowej, oraz cztery projekty w Czechach, obejmujące modernizację infrastruktury kolejowej, rewitalizację obszarów miejskich, poprawę charakterystyki energetycznej i infrastrukturę społeczną.

Jeżeli chodzi o rodzaj pożyczki odpowiadający dwudziestu sześciu podpisanym umowom o udzielenie dotacji, 21 projektów to samodzielne pożyczki inwestycyjne, a pięć opiera się na programie pożyczkowym¹³. W czerwcu 2025 r. podpisano pierwszą umowę o udzielenie dotacji związaną z kredytem pośrednim udzielanym ze środków EBI przez Narodowy Bank Rozwoju w Czechach.

W rozporządzeniu w sprawie IPSP zobowiązano Komisję do składania sprawozdań na temat następujących kluczowych wskaźników efektywności: ograniczenie emisji CO₂, liczba utworzonych miejsc pracy i liczba uczestników programu. Na podstawie informacji przekazanych przez beneficjentów IPSP ograniczenia emisji CO₂ szacuje się na 204 621 ton rocznie. Oczekuje się, że projekty finansowane z tego instrumentu wygenerują 11 577 miejsc pracy i przyniosą korzyści ponad 7 milionom osób dzięki zaspokojeniu potrzeb w zakresie rozwoju regionalnego. Wykres przedstawiający zagregowane kluczowe wskaźniki efektywności, uporządkowane zgodnie z załącznikiem II do rozporządzenia w sprawie IPSP, znajduje się w załączniku 3.

3. WSPARCIE DORADCZE

Usługi doradcze EBI są dostępne w ramach Centrum Doradztwa InvestEU i dotyczą przygotowania, opracowania i realizacji kwalifikujących się projektów¹⁴. Do 19 czerwca 2026 r. beneficjentom w Austrii, Bułgarii, na Cyprze, w Czechach, Danii, Finlandii, Francji, Grecji, Hiszpanii, Irlandii, Niemczech, Rumunii, Słowacji i Szwecji¹⁵ udzielono pomocy doradczej w odniesieniu do IPSP w wysokości 22,5 mln EUR. Wykaz zadań doradczych znajduje się w załączniku 4.

Określono zakres usług wsparcia EBI, które dostosowano do konkretnych potrzeb poszczególnych promotorów projektów. Usługi te obejmowały m.in. ogólne wytyczne dotyczące identyfikacji odpowiednich projektów i wsparcie na wcześniejszych etapach na rzecz przygotowania programów inwestycyjnych, a także doradztwo w zakresie opracowywania projektów i wsparcie w składaniu

¹³ Aby uniknąć wątpliwości, projekty otrzymujące finansowanie EBI w ramach kredytu pośredniego traktuje się jako samodzielne projekty.

¹⁴ Więcej informacji można znaleźć w sekcji 2.1.4 pierwszego sprawozdania z wdrażania IPSP oraz w sekcji 2.2 drugiego sprawozdania z wdrażania IPSP.

¹⁵ Niektóre działania doradcze na Cyprze, we Francji i w Grecji rozpoczęły się przed uruchomieniem IPSP i w związku z tym finansowano je z innych źródeł, takich jak Europejskie Centrum Doradztwa Inwestycyjnego (Grecja) i segment zrównoważonej infrastruktury Centrum Doradztwa InvestEU (Cypr i Francja).

wniosek o dotację w ramach IPSP. EBI angażuje się ponadto w działania związane z upowszechnianiem, określaniem zakresu oraz monitorowaniem, aby identyfikować i wspierać projekty, które mogą korzystać z finansowania w ramach IPSP.

Doradztwo EBI zwiększyło zapotrzebowanie na wsparcie w ramach IPSP w pięciu następujących kierunkach:

- i. **bezpośrednie wsparcie doradcze** dla poszczególnych promotorów, beneficjentów samodzielnych pożyczek inwestycyjnych, obejmujące szeroki zakres usług doradczych w fazie przygotowania i realizacji, w tym pomoc przy składaniu wniosków o udzielenie dotacji;
- ii. **wsparcie na rzecz budowania zdolności** dla instytucji niebędących bankami, które zazwyczaj pełnią funkcję agregatorów mniejszych projektów, aby rozwijać zdolności administracyjne i operacyjne w celu skutecznego sprawdzania podprojektów, wybierania spośród nich, określania podprojektów priorytetowych oraz monitorowania lub koordynowania ich realizacji;
- iii. **„pośrednie” wsparcie doradcze** na rzecz końcowych beneficjentów pożyczek pośrednich lub kredytów ramowych przez ujednolicone pakiety wsparcia, których zakres określono w celu zwiększenia prawidłowości wniosków oraz ich zgodności z mającymi zastosowanie politykami dotyczącymi udzielania kredytów i pożyczek;
- iv. **doradztwo w zakresie rozwoju rynku** na poziomie państw członkowskich, które ma pomóc określić zapotrzebowanie na wsparcie w ramach IPSP i ustalić, czy produkty finansowe dostępne w ramach IPSP są odpowiednie;
- v. **analiza, określanie zakresu i rozpowszechnianie**, aby upowszechnić korzystanie z instrumentu, wskazać odpowiednie projekty i określić ich priorytet oraz zapewnić ogólne wytyczne dotyczące wniosków o udzielenie dotacji w ramach IPSP.

Na wniosek Czech, Grecji i Słowacji Komisja wdrożyła usługi doradcze, uzupełniające usługi oferowane przez EBI za pośrednictwem Centrum Doradztwa InvestEU, aby zwiększyć świadomość na temat instrumentu oraz zidentyfikować i opracować wnioski dotyczące projektów. Pomoc techniczną Czechom zapewnia Komisja, a Słowacja otrzymuje wsparcie w ramach Instrumentu Wsparcia Technicznego (TSI)¹⁶. W obu umowach zapewnia się szeroki zakres usług, m.in. zwiększanie świadomości i mobilizację potencjalnych beneficjentów w regionach objętych terytorialnym planem sprawiedliwej transformacji, a także analizę pomysłów dotyczących projektów.

Grecja korzystała z szerszego wsparcia w ramach TSI, aby wdrożyć wszystkie trzy filary mechanizmu sprawiedliwej transformacji. Zwróciła się ponadto o wsparcie dostępne w ramach JTP Groundwork¹⁷, aby identyfikować projekty, a następnie przygotowywać wnioski dotyczące projektów do sfinansowania w ramach IPSP w regionie Peloponez.

Komisja i EBI uczestniczą w monitorowaniu wdrażania zadań doradczych, aby zapewnić ich powiązanie z innymi działaniami doradczymi realizowanymi w państwach członkowskich będących beneficjentami.

¹⁶ [TSI – Jak działa – Reformy i inwestycje – Komisja Europejska](#).

¹⁷ [Inforegio – Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji \(europa.eu\)](#).

4. DALSZE DZIAŁANIA

Kolejne terminy składania wniosków zostaną określone w zależności od dostępności środków powracających z EFIS na potrzeby instrumentu.

5. WNIOSKI

Instrument pożyczkowy na rzecz sektora publicznego służy temu, aby przejście na gospodarkę neutralną dla klimatu odbywało się w sposób sprawiedliwy i społecznie zrównoważony, biorąc pod uwagę kluczową rolę sektora publicznego w korygowaniu niedoskonałości rynku.

Ogłoszono pierwsze i drugie zaproszenie do składania wniosków w ramach IPSP, a budżet instrumentu wykonano niemal w całości, przy czym przygotowywanych jest więcej potencjalnych projektów. Zmiany te należy również rozpatrywać w świetle wniosków z wdrażania określonych w ewaluacji śródkresowej. Na początkowe wykorzystanie środków wpływ miały następujące czynniki: nowatorski charakter instrumentu, złożoność łączenia unijnego wsparcia w formie dotacji z pożyczkami EBI w porównaniu z niemieszanymi dotacjami UE, różne zdolności w zakresie zaciągania pożyczek i zdolności administracyjne w poszczególnych państwach członkowskich i wśród promotorów publicznych oraz dostępność innych źródeł finansowania. Jednocześnie w ewaluacji podkreślono, że oczekuje się, iż większa świadomość, wsparcie doradcze i stopniowe opracowanie szeregu zaawansowanych projektów przyczynią się z czasem do zwiększenia popytu. W tym kontekście usługi doradcze odegrały ważną rolę we wspieraniu potencjalnych beneficjentów w identyfikowaniu odpowiednich projektów, poprawie zaawansowania projektów i spełnieniu wymogów instrumentu.

Do 19 czerwca 2026 r. komisja oceniająca IPSP wybrała łącznie 63 wnioski dotyczące projektów, których szacunkowa kwota dotacji wynosi około 1,1 mld EUR, a odpowiadająca jej kwota pożyczki – około 5,5 mld EUR. Podpisano łącznie 26 umów o udzielenie dotacji i rozpoczęto realizację odpowiadających im projektów.

Podczas drugiego zaproszenia do składania wniosków Komisja, we współpracy z EBI, będzie nadal dążyć do maksymalizacji potencjału IPSP. O kolejnym terminie składania wniosków zadecyduje dostępność środków powracających z EFIS.